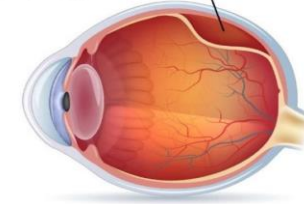

❖ شرح بیماری

جداشتدگی شبکیه جدا شدن یا پاره شدن شبکیه (بافت گیرنده نور در پشت چشم) از سایر بافت‌های چشم است. این عارضه در همه سنین و هر دو جنس دیده می‌شود. جداشتدگی شبکیه یک وضعیت اورژانسی است و باید به سرعت به پزشک مراجعه شود.

جداشتدگی شبکیه

❖ علائم

زمانی که فرد به این بیماری مبتلا می‌شود علائم زیر معمولاً در یک چشم رخ می‌دهد، ولی گاهی هر دو چشم درگیرند که علائم شامل موارد زیر است:

- ✓ جرقه‌های نورانی در میدان بینایی
- ✓ نقاط شناور در میدان بینایی
- ✓ تاری دید
- ✓ موج‌دار دیدن تصاویر (گاهی)
- ✓ از دست دادن تدریجی بینایی که این حالت بسیار آهسته بروز می‌کند و بیمار ممکن است متوجه آن نگردد.
- ✓ عدم وجود درد
- ✓ احساس وجود پرده

❖ علل شایع

از علل ایجاد این بیماری می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ✓ آسیب چشم (پارگی شبکیه)
- ✓ استعداد ارثی
- ✓ تحلیل رفتن بافت همراه افزایش سن

❖ عوامل خطر

از عوامل خطر این بیماری می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ✓ بالا رفتن سن
- ✓ دیابت شیرین
- ✓ بیماری‌های عروقی
- ✓ سابقه قبلی جداشتدگی شبکیه
- ✓ سابقه خانوادگی جداشتدگی شبکیه
- ✓ نزدیک‌بینی (میوپی) شدید
- ✓ عوارض جراحی چشم
- ✓ تومورها یا التهاب‌ها

❖ عوارض احتمالی

- ✓ ماکولا یا مرکز بینایی بخش مرکز شبکیه و مسئول دید دقیق و مستقیم چشم است در صورتی که قبل از عمل ماکولا از جای خود کنده نشده باشد نتیجه عمل خوب است. اما در صورت کنده شدن ماکولا از جای خود بیمار پس از عمل دید ضعیفی خواهد داشت.

- ✓ هرچه جداشتدگی پرده شبکیه کوچک‌تر و از مرکز شبکیه دورتر باشد نتیجه جراحی بهتر و هر چه جداشتدگی بزرگ‌تر و به مرکز شبکیه نزدیک‌تر باشد نتیجه بدتر خواهد بود.

❖ تشخیص

- ✓ پزشک با استفاده از یک دستگاه مخصوص به نام افتالموسکوپ چشم شما را به دقت معاینه کرده و جداشتدگی شبکیه را تشخیص می‌دهد.
- ✓ در صورتی که چشم شما دچار خون‌ریزی شده باشد و پزشک با معاینه از طریق افتالموسکوپ قادر به تشخیص جداشتدگی نباشد، با استفاده از امواج ماورای صوتی از چشم عکس گرفته می‌شود.
- ✓ حتی در صورتی که علائم فقط در یک چشم قابل مشاهده باشد، پزشک هر دو چشم شما را معاینه می‌کند. در صورتی که علائم در این معاینات پارگی تشخیصی داده نشود، پزشک از شما می‌خواهد که چند هفته‌ی بعد دوباره به وی مراجعه کنید تا معاینات انجام شود. در صورت بروز هرگونه علائم باید سریعاً به پزشک مراجعه شود.

❖ درمان

- ✓ درمان به موقعیت و شدت جداشتدگی بستگی دارد.
- ✓ جراحی برای جداشتدگی شبکیه: جراحی جهت برقراری اتصال مجدد شبکیه به بافت‌های زیرین با استفاده از اشعه‌های لیزر مخصوص یا سرما درمانی (با استفاده از درجه حرارت زیر نقطه انجماد) انجام می‌گیرد.
- ✓ جراحی برای سوراخ شدن شبکیه: چسباندن شبکیه با استفاده از گاز: در این روش پس از ایجاد بی‌حسی موضعی، پزشک یک حباب کوچک گاز را به داخل چشم شما تزریق می‌کند. این

حباب گاز از سمت داخل به شبکه فشار آورده و آن را در جای خود نگه می‌دارد. ادامه درمان با لیزر یا سرمادرمانی صورت می‌گیرد.

✓ باکل اسکالر: در این روش یک باکل (یک اسفنج یا نوار سیلیکونی نرم) با بخیه به اسکلا (صلبیه یا همان سفیدی چشم) دوخته می‌شود و مثل یک کمر بند تنگ دیواره خارجی را به سمت داخل فشار می‌دهد و آن را به شبکه کنده شده نزدیک می‌کند تا شبکه فرصت کند در جای خود بچسبد. ادامه درمان با لیزر یا سرمادرمانی صورت می‌گیرد.

✓ خارج کردن مایع زجاجیه از چشم (ویترکتومی): ابتدا زجاجیه با یک وسیله مخصوص از چشم خارج می‌شود. سپس به جای زجاجیه سرم نمکی استریل یا به تشخیص پزشک مواد دیگر به داخل چشم تزریق می‌شود.

اقدامات قبل از عمل:

✓ شب قبل از عمل، شام سوپ (غذای سبک) میل کرده و از ساعت ۱۲ شب ناشتا باشید.

✓ قطره‌ها و داروهای شب قبل از عمل، توسط پرستار برای شما در فواصل مشخص استفاده می‌شود.

✓ مژه چشم، قبل از عمل باید کوتاه شود.

✓ قبل از انتقال به اتاق عمل باید، مثانه (ادرار) خود را تخلیه نمایید.

✓ قبل از رفتن به اتاق عمل باید زیورآلات، اجسام فلزی، گیره سر، دندان مصنوعی و غیره را از خود دور کنید.

✓ باید کلیه لباس‌های خود را (لباس زیر، جوراب و...) را درآورید و لباس مخصوص اتاق عمل بپوشید.

✓ در صورت داشتن سابقه بیماری، سابقه حساسیت (دارویی، غذایی) پرستار و پزشک معالج را در جریان امر قرار دهید.

✓ در صورتی که بیماری خاصی دارید و تحت درمان هستید، به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید، زیرا ممکن است نیاز باشد داروهای شما قطع و داروهای جدید جایگزین شود.

✓ قبل از رفتن به اتاق عمل به شما سرم وصل می‌شود.

✓ بی‌حرکتی پس از عمل می‌تواند باعث رکود خون در پاها و افزایش احتمال عفونت ریه‌ها گردد، لذا ورزش‌های تنفسی (تنفس عمیق و سرفه) و چرخش پا را بلافاصله پس از عمل انجام دهید.

✓ عمل شما ممکن است تحت بی‌هوشی عمومی یا بی‌حسی موضعی انجام شود.

❖ داروها

✓ جهت تسکین درد از داروی مسکن تجویز شده طبق دستور پزشک استفاده نمایید.

✓ داروهای تجویز شده توسط پزشک (مانند آنتی‌بیوتیک در ساعات معین) طبق دستور و تا اتمام کامل مصرف نمایید و از مصرف خودسرانه دارو خودداری کنید.

✓ در هر مراجعه داروها را با خود بیاورید یا نام آن‌ها را به خاطر بسپارید.

✓ بهتر است قطره توسط فرد دیگری در چشم شما چکانده شود.

✓ در هنگام چکاندن قطره نباید نوک قطره‌چکان با سطح قرنیه، مژه‌ها یا پلک تماس پیدا کند.

✓ در صورتی که بیش از یک نوع قطره استفاده می‌کنید قطره دوم حداقل ۵ دقیقه بعد از قطره اول ریخته شود.

✓ بعد از چکاندن قطره حداقل یک دقیقه چشم‌ها را ببندید و از پلک زدن‌های شدید خودداری کنید.

✓ دقت کنید برچسب روی قطره‌ها کنده نشود و هر قطره را پس از مصرف در جلد خود قرار دهید.

✓ سعی نمایید قطره باز شده را در حرارت عادی (۲۵ درجه سانتی‌گراد) نگهداری نمایید و حداکثر تا ۳ هفته پس از باز نمودن درپوش از آن استفاده کنید. از یخ‌زدگی دارو یا قرار دادن آن در گرمای شدید جلوگیری کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ اگر شما در میدان بینایی خود نقاط شناور یا جرقه‌های نورانی مشاهده می‌کنید. در این صورت مراجعه به پزشک را به تأخیر نیندازید زیرا این حالت ممکن است نشانه‌ای از یک حالت اورژانس باشد.

✓ بروز هرگونه نشانه عفونت (خون‌ریزی، قرمزی، درد، تورم یا تب) پس از جراحی.

✓ بدتر شدن وضعیت بینایی پس از اتمام دوره نقاهت بعد از جراحی

✓ در صورت بروز دیگر علائم نگران‌کننده